

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3335/2021. (VII. 23.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 667. § (1) bekezdése, a 669. § (2) és (3) bekezdései, valamint a Kúria Bt.III.750/2019/21. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Tóth M. Gábor ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt. Az indítványozóval szemben büntetőeljárás van folyamatban vízi közlekedés halálos tömegszerencsétlenséget okozó veszélyeztetésének vétsége és más bűncselekmények miatt. Az első fokon eljáró Budai Központi Kerületi Bíróság 42.Bnyf.1646/2019/2. számú végzésében 2019. június 1-jén elrendelte az indítványozó letartóztatását, egyúttal helyt adott a védő által előterjesztett óvadék megállapítására irányuló indítványnak. A bíróság az óvadék összegét tizenöt millió forintban állapította meg, és az óvadék letétele esetére bűnügyi felügyeletet rendelt el magatartási szabályok előírásával. Az ügyészség fellebbezése folytán a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 2019. június 12-én 26.Bnyf.8434/2019/15. számú határozatával megváltoztatta az elsőfokú végzést, és további magatartási szabályokat írt elő.
- [2] 2. A legfőbb ügyész a határozatokkal szemben jogorvoslati indítványt terjesztett elő a törvényesség érdekében. A Kúria 2019. július 29-én meghozott Bt.III.750/2019/21. számú ítéletében megállapította, hogy az első- és másodfokú határozatok törvénytörők, mert ha a bűnügyi felügyeletnek nincsenek meg a feltételei, akkor óvadék kiszabásával azt nem lehet kiküszöbölni, vagyis ha a bűnügyi felügyelet törvényileg nem alkalmazható, akkor az óvadék sem alkalmas annak ellensúlyozására. A Kúria hangsúlyozta, hogy az óvadék nem a letartóztatás alternatívája, hanem a távoltartás és a bűnügyi felügyelet magatartási szabályainak megtartását biztosító intézkedés. A Kúria megállapította a másodfokú határozat törvénytörő jellegét azon az alapon is, hogy az eljáró bíróság nem vette számba és nem vizsgálta, nem mérlegelte az ügyészség által hivatkozott körülmények teljes körét.
- [3] 3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) a törvényesség érdekében benyújtható jogorvoslatra vonatkozó egyes jogszabályi rendelkezéseinek alaptörvényellenességét állította. Kérte emellett a Kúria Bt.III.750/2019/21. számú ítéletének megsemmisítését is. Indítványában az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének, a B) cikk (1) bekezdésének, valamint a C) cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozott. Úgy vélte, azzal, hogy a nem ügydöntő végzés ellen is igénybe vehető törvényesség érdekében benyújtott jogorvoslat esetén törvénytörés megállapításakor nem lehet a döntést a terhelt javára megváltoztatni, sérül a jogintézmény alkotmányos funkciója, valamint a jogbiztonság alkotmányos követelménye. Az indítványozó részletesen ismerteti az Emberi Jogok Európai Bírósága tisztességes eljáráshoz való jogra alapított gyakorlatát is.
- [4] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenképp azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [5] 5.1. Az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése, valamint az Abtv. 27. §-a alapján terjesztette elő az alkotmányjogi panaszt. Az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint hatvan napon belül kell benyújtani. Az indítványozó a panaszt a törvényi határidőn belül terjesztette elő. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszát jogi képviselő útján nyújtotta be, a jogi képviselő meghatalmazását csatolta. Az indítványozó

jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.

- [6] 3.2. Az alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz befogadhatóságával kapcsolatban az alábbiakat állapította meg.
- [7] Az Abtv. 27. §-a értelmében alkotmányjogi panasszal „az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés” támadható {ennek megfelelően például: 3090/2014. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [22]; 3131/2017. (V. 30.) AB végzés, Indokolás [6]}. Az Alkotmánybíróságnak következetes a gyakorlata a tekintetben, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti panasz esetén nem minősülnek sem az ügy érdemében hozott, sem a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek a „kényszereszközök alkalmazását elrendelő határozatok” {lásd: 3254/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [3]–[4]; megerősítve: 3223/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [15]}. Az Alkotmánybíróság azt is leszögezte korábban, hogy a büntetőeljárás során, a jogerős ügydöntő határozat meghozatala előtt a terhelt személyi szabadságát érintő – a kényszerintézkedés elrendeléséről, fenntartásról vagy megszüntetéséről rendelkező – bírói döntés „az eljárás során hozható legsúlyosabb »közbenső« határozat” {10/2007. (III. 7.) AB határozat, ABH 2007, 211, 221; megerősítve: 3036/2013. (II. 12.) AB végzés, Indokolás [6]}, ennélfogva „nem ügydöntő határozat, mert nem a büntetőjogi főkérdésről szól, és nem zárja le érdemben a büntetőeljárást” {3002/2014. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [23]}.
- [8] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy a Kúria Bt.III.750/2019/21. számú ítélete – mivel annak tárgya a büntetőeljárás során alkalmazható személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés(ek) alkalmazhatósága, annak feltételei – nem minősül sem az ügy érdemében hozott, sem a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek sem. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz – annak Abtv. 27. §-a szerinti részében – nem felel meg a törvényi feltételeknek.
- [9] 3.3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálata során azt állapította meg, hogy az indítvány nem tesz eleget a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésén alapuló törvényi feltételeinek.
- [10] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának a törvényi feltétele [Abtv. 26. § (1) bekezdés a) pont, 27. § (1) bekezdés a) pont, 52. § (1b) bekezdés b) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a jogbiztonság önmagában nem Alaptörvényben biztosított jog, a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alkotmányjogi panaszt alapítani {3164/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [41]; 3062/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [18]}. Jelen esetben az indítvány nem ebben az összefüggésben hivatkozott az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot az Alaptörvény C) cikke sem {3140/2020. (V. 15.) AB végzés, Indokolás [10]; 3054/2019. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [26]; 3249/2018. (VII. 11.) AB végzés, Indokolás [9]; 3121/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [89]}.
- [11] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában emellett felhívja az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében garantált követelmény sérelmét. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt garancia a tisztességes eljárás követelményét a hatósági eljárásokban fogalmazza meg. Ennek megfelelően az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésére az érdemi összefüggés hiánya miatt nem lehet a bíróság hatáskörébe tartozó eljárásokban hozott bírói döntésekkel szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt alapítani {elsőként lásd: 3179/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [6], lásd még: 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [20]; 3359/2018. (XI. 20.) AB végzés, Indokolás [8]; 3230/2021. (V. 28.) AB végzés, Indokolás [15]}.
- [12] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem felel meg a határozott kérelem feltételeinek az indítvány, ha nem tartalmazza „az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét” [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont], illetve az „indítványban foglalt kérelem részletes indokolását” [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]. Nem alkalmas ezért az indítvány az érdemi elbírálásra, ha megjelöli ugyan az Alaptörvénynek azt a rendelkezését, amelyet sérülni vél, de nem indokolja meg – nem tartalmaz részletes érvelést arra vonatkozóan –, hogy az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével miért ellentétes a támadott jogszabályi rendelkezés, illetve bírói döntés {3058/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [26]}.
- [13] Az alkotmányjogi panasszal támadott döntésében a Kúria a törvényesség érdekében benyújtott jogorvoslat alapján azt vizsgálta, hogy a bűnügyi felügyelet feltételeinek hiánya miatt elrendelt letartóztatás helyett

elrendelhető-e egy magasabb összegű óvadék, valamint magatartási szabályok előírása. A Kúria azt állapította meg, hogy ha a büntügyi felügyelet feltételei nem állnak fenn, akkor az óvadék nem alkalmazható, mert az a büntügyi felügyelet biztosítását szolgálja. Erre tekintettel a Kúria megállapította az eljárás alapjául szolgáló bírósági határozatok törvénysértő jellegét.

- [14] Az indítványozó az Alaptörvény valamennyi sérelmesnek vélt rendelkezésével összefüggésben azt kifogásolta, hogy a törvényesség érdekében benyújtott jogorvoslat esetén, amennyiben annak tárgya nem ügydöntő végzés, akkor törvénysértés megállapítása esetén a bírósági döntést nem lehet a terhelt javára megváltoztatni. A tárgyi ügyben tehát az indítványozó az alaptörvény-ellenességet a törvényesség érdekében benyújtható jogorvoslat szabályaival összefüggő hiányosság miatt állította. Megállapítható tehát, hogy az indítvány – tartalma alapján – alaptörvény-ellenes mulasztás megállapítására irányult, amelyre az indítványozó nem jogosult.
- [15] Az indítványozó további indokokkal nem igazolta a vélt alaptörvény-ellenességet, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének sérelmét csak állítja, de az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz érvelést azzal összefüggésben, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [16] 4. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában, továbbá az Abtv. 26. §-ában, 27. §-ában foglalt követelményeknek, ezért az indítványt, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2021. július 6.

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1911/2019.

